

Ltk Beets A,

Enschedé, J.W.

4 (wq5)

1

Haarlem 19 Febr. 1895

Hoog Geleerde Heer.

Ik verworlof my de vryheid my
tot u te wenden tot het behalen
van eenige inlichtingen, welke ik durf,
dat u my niet kunnen en wilten
geven.

Ik ben, na de H. Nijhoff te ijsaven,
hoge die taak niet ten einde heeft
kunnen brengen, uitgenodigd een le-
verbericht van mijt den H. A. C.
Kruiseman te schrijven van den Boekhan-
del: een aankondende, maar tevens
een moeielijke arbeid. Er staat my daar-
toe ten dienste syn handelsarchief: de
fondslysten, de ontvangen brieven en eenige
spaarsame, losse aantekeningen, maar
elkacy geen verhonden brieven en evenmin
een kopierboek. Het blijft hieruit

Dat voor het beschrijven van de jaren, dat
de Hr. Kr. zich gevestigd had, wel bronnen
aanwezig: voor de school- en leerjaren.
daar en tegen is bij hans niets aanwezig.
En het is vooral ontrent die jaren, dat
ich u bedeefd verwoch my mededeeling te
doen van het geen hij ontrent in die
herinnering voorheeft. Waar is hy school
geweest? Belijfde hy toen reeds veel
voor de toekomst? Welke was de maatschap,
polytechnic, waarin zijn vader verkeerde?
Waren daaronder personen die invloed geve-
fend kunnen hebben op de vorming van zijn
 karakter? Is de overlevering juist, dat hy
tot predikant opgeleid zou worden en zo
ja, waarom is aan dat plan geen gevolg
gegeven? Wie daar al te gauw vragen,
wie beantwoording zeker niet van gewicht
ontblot is en waarop ik het antwoord schul-
dig moet blijven.

Hoogst dankbaar ben ik u, niet
alleen, wanneer ik van u de beantwoor-
ding van deze vragen mocht ontvangen,
maar ook wanneer u my mededeeling kunt

urilen doen van datgene, wat ik ontkomt
belangrijk genoeg te zijn der vereelheid
ontnukt te worden en een gewenachte
bijdrage kan zijn tot de juiste kennis
en waardering van hem, die in den
Boekhandel nu tezact de primus inter
pares was.

Wanneer het u wellicht wensche,
lyk ontkomt my de opsomming meer
herinneringen mündeling te doen, ben ik
vollaande bereid persoonlyk tot u te
komen.

By voorbaat betuig ik u myn
welgemeenden dank voor het antwoord, dat
u my wel zult willen geven en ver-
blyft met de verzekering myner opechte
hingaecting.

Uw sr
J. W. Enschede.

Haarlem 21 Febr. 1895-

Hoog Geleerde Heer.

Hoogst aangenaam was my de ontvangst van uw schrijven. Mag ik U voor de welwillende en vriendelijke beantwoording van mijn vragen myn welgemeende dank betuigen! Hoe welch het ten eerste op prop stel, dat ik mij wel houdt wilten te word staan, gelijk echter, dat ik culks niet van U mag vergew, daar ik mij mhe geheele wetenschap over de eerste jaren van den H. Kruiseman heft medegedeeld.

Aan het versamenen van gegevens over den uitgever boekhandelaar Mr. Ben ik nog niet toe; daer ik my in de allereerste plaats tot taak gesteld heb de jaren die aan 1840 vnaafgingen op te halderen. Mocht ik echter later, by myn onderzoek den uitgaven,

Mee leen gewaardeerde hulp en onleiding
noodig hebbet, sowel van Mee-swerken
(Pandus, 2 uitgaven; Chronologische kaart) als
oor die verhandelwerken, wanneer hy dragen
van Mee-hand opgenomen syn (S.v. Bybelsche
vrouwen), dan hoop ik dat U my verontloven
mag, dat ik my daertoe tot U wend. En ik
zal U dan de verzekering wel niet behoeven
te geven, dat ik Mee inlichtingen ten volle
op prijs sal weten te stellen!

Met de betrekking myner oprechte
hervachtung verblige ik
Uw dhr

J.W. Cunheim.

3. Haarlem 27 Febr. 1895

Leer geachte Heer

De welwillendheid waarmede U
mijnu vorig schryfje beantwoord hebt, doet
mij uwe vatten nogmaals bij U te komen
aan te kloppen.

Ik kreeg gesteren, uit mondelenge overleve-
ring, een deelhaal aangaande den Mr. Kruseman,
dat voor my aan dijn delijkheid wat te wenschen
overlaat.

Op schooltynde - ik vraag welk school - houde
een dom U bewaardigd toonstukje opgevoerd
worden „Willem Barentsi: De wil van de vorst
van Barentsi werd dom U vervuld, terwijl Kruse-
man als haarkind optrad. Op een gegeven ogen-
blick viel de jonge Kruseman uit zijn wok en
wel op het hien van U, als fufforke uitge-
doscht. Kunt U U van dese geschiedenis
ook nog iets te bidden brengen en zo ja,
zoude het den te veel van U gevraagd syn als ik

vriendelyk verzoek mij dat voorval
met uw eigen woorden te verhalen. Het
houde een kostelyke oplevering kunnen
tegen van mijn toekomstig verhaal.

Ik heb echter nog een tweede vraag.
In de nalatenschap Kruseman is gevonden
een papierje met het opschrift

"Schaduwbeelden uit een zestig jaren leef."
Ik verzoek u daarvan de eerste regels af te
schrijven

"P. J. Prinsen en de School Gelangew. Bilderdijk.
Walre

Hendrik Polman en de catechisatie. Brochure
Beets

• De Fransche school. Kring. v.d. Hull. Deenich
• Latynsche school. Gymnasium. Gebouw Jacob.
straat

• Belgische revolutie. Willem I. Uitrukken. Volks.
liedjes. Versen. v. dennepi's komedies... hondrent
"doen't marmeren gragsteente".

• Bohn. Drukkerij. Beets. - meir. Bohn.-v Kampen.
Niet is het, dunkt me, niet gewaagd, uit de

hier genoemde scholen, te lezen, dat die
achtereenvolgens door Kr. bewacht zijn. En
in de tweede alinea "Brochure Beets", wordt
daarmee bedoeld: Aan de nagedachtenis
van H. Polman th., door een synch. declaratie,
welk werkte in 1840 onder naam van schrijver
te Haarlem bij van Loghem het licht zag?
Het zuiven van den naam van mijn
overgrootvader Jan van Walre in de eerste
alinea geeft wellicht aanleiding dat deze
boekhandel aan letterkundige (+1837) met
Bilderdijk een levendigen en blyvenden
indruck op Kr. gemaakt heeft.

Ik hoop dat u mij dit apostel ten
gode wult willen houden en dat u mij
mijn geschenk wult wibben vergeven.

Met de verzekering mynen sprekte
hoogachtung verblyue ik

Wm. Enschede.

4.

Haarlem 3 maart 51

Herrv. Geachte Heer

Mijn welgemeenden en besten dank voor uw alherbelangrijcke brief van den xv^e Februari. Uw wetenschap betreffende tr. is er al weer den verricht, maar ook die aangaande uw - Haarlem en mijn vader, en grootmoeder en overgrootvader. Wat is my late mededeling over mijn vader, don H. zijn oude academie-vriend geschreven, onschatbaar veel waard.

Ook Mr. G. de Kries, wiens oordeelch inwon over de bewuste aantekening, berichtte mij, dat ook hy het oordeel daawan niet begreep. Ik moet welks toch beweten hier te komen en zal daartoe bier en.

dacr myn licht trachten te ontschen.
En dor het my dan voorkomt, dat ik tot
enige aannemelyke oplossing gehoren
ber. dan sal ik dus maar alle waarschyn-
lykheid de vrijheid verwervoven om dat
resultaat van mijne onderzoek aan uw
goedkeuring te onderwerpen

Uit de verzekering myner oprechte
hooigachting verblyue ik

Jan van der
I W Cimberi.